52532

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sn. Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 04.11.2026

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

Sosyal güvenlik hakkı, temel insan haklarından biri olarak insanların, işsizlik, hastalık, sakatlık ya da geçim olanaklarından iradeleri dışında yoksun kaldıkları diğer hallerde güvenlik hakkına sahip olmaları olarak tanımlanmaktadır. Gelir seviyelerine bakılmaksızın, kişilerin belirli sosyal riskler karşısında ekonomik güvence sağlanması sosyal devlet anlayışında önemli bir hale gelmiştir. Bu hak gerek insanlar ve gerekse toplumsal yaşam bakımından Anayasamızın 60 ıncı maddesinde de "herkesin sosyal güvenlik hakkına sahip olduğu, devletin bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alacağı ve gerekli teşkilatı kuracağı" hükmüne yer verilmiş ve sosyal güvenlik politikaları, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de devletin temel politikalarından biri olarak kabul edilmiştir. Bilindiği üzere ülkemizde son günlerde sosyal güvenlik sisteminde yeni emeklilik modelleri üzerinde çalışıldığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Sosyal Güvenlik Kurumundan (SGK'dan) bu konuda çeşitli veriler ve modellemeler talep ettiği yönünde haberler kamuoyuna yansımaktadır. Ayrıca 27 Ekim 2026 tarihinde yayımlanan 2027 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nın 406.1 ve 406.2 numaralı tedbirlerinde, "Sosyal güvenlik sisteminde hakkaniyetin güçlendirilmesi ve emeklilik sistemine ilişkin reform çalışmalarının" yürütülmesine yer verilmiştir. Özellikle Bakanlığın SGK'dan hangi konularda çalışma talep ettiği ve bu çalışmaların kademeli emeklilik düzenlemesini kapsayıp kapsamadığının kamuoyu nezdinde açıklığa kavuşması büyük önem taşımaktadır.

52532

Sosyal güvenlik ve emeklilik sisteminde yapılacak yeni düzenleme ile 2023 yılında yürürlüğe giren emeklilik düzenlemesinden yararlanamayanlar için ilk sigorta giriş tarihi ve prim gün sayısı göz önünde bulundurularak emeklilik yaşının basamaklı şekilde yeniden belirlenmesi artık bir zorunluluktur. Özellikle 1999 ile 2008 yılları arasında ilk defa sigortalı olanların, kendilerinden önceki emeklilikte yaşa takılanlara tanınan hakkı (EYT'li) akranlarıyla aralarında oluşabilen 17-20 yıllık farkın giderilmesi ve 2008 sonrasında başlayanlar için yeni bir mağduriyetin yaşanmaması adına 9 Eylül 1999 ve sonrasının tamamını kapsayan, yeni uçurumlar oluşturmayan bir formül acilen ortaya konulmalıdır.

Bu bağlamda;

1-2027 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda emekli aylıklarının hesaplanmasında kullanılan aylık bağlama sistemine ilişkin alternatif emeklilik modelleri yönünde çalışmalar yapıldığına dair bilgiler doğru mudur? Bakanlığınızca bu konu ile ilgili görüşler iletilmiş midir? Yapılacak bu çalışmanın kapsamı nedir?

2-Yürütülen reform çalışmalarında sosyal güvenlik sisteminin uzun vadede mali açıdan daha güçlü hale getirilmesi ve çalışanların iş hayatında daha uzun süre kalması için emeklilik yaşı, prim ödeme gün sayısı ve sigortalılık süresi gibi emekliliğe hak kazanma şartlarının yeniden düzenlenmesi yönünde çalışmalar yapılmakta mıdır?

3-Emekli aylıklarının hesaplanmasında kullanılan aylık bağlama sistemine ilişkin alternatif emeklilik modelleri yönünde yapılan çalışmalarda sigortalıların prim günlerini tamamlama tarihleri esas alınarak alternatif kademeli emeklilik modellerinin maliyeti yönünde bir analiz yapılmış mıdır? Hazine ve Maliye Bakanlığı ile ortak bir çalışma yapılmıştır?

4-Bakanlığın verilerine göre 9 Eylül 1999–30 Nisan 2008 döneminde sigortalı olup henüz emekli olamayan kaç kişi bulunmaktadır? Bunlardan kaç kişi prim gününü tamamlamasına rağmen yalnızca yaş koşulunu beklemektedir?

5-2027 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda emekli aylıklarının hesaplanmasında kullanılan aylık bağlama sistemine ilişkin alternatif emeklilik modelleri yönünde reform çalışmalarının tamamlanması ve olası yasal düzenlemelerin TBMM gündemine gelmesine ilişkin belirlenmiş bir takvim bulunmakta mıdır?